
Nejradši se někam zavřu a počítám

Nejradši se někam zavřu a počítám

Láká věda dnešní mladou generaci? Velmi. Ve španělské Valencii, v Muzeu vědy prince Filipa, to bylo tento týden vidět na každém kroku. V soutěži EU pro mladé vědce se tu utkalo 121 vědeckých nadějí z celé Evropy. Byly mezi nimi i ČTYŘI TALENTY Z ČESKÉ REPUBLIKY. Jeden získal 3. cenu.

Česká studentka matematiky Eva Černohorská získala 3. místo v soutěži mladých vědců EU Contest 2007. Devatenáctý ročník se uskutečnil tento týden ve španělské Valencii a zúčastnilo se jej 121 studentů ve věku od čtrnácti do dvaceti let s 80 projekty.

ČR reprezentovali čtyři studenti. První cenu a odměnu ve výši 5 000 eur (necelých 140 tisíc korun) udělila mezinárodní porota třikrát: dostala ji dvojice německých studentů Florian Ostermaier a Henrike Wilmsová za práci z oboru fyziky, v níž zkoumali záblesky padajících kapek u krápníků, druhým vítězem se stal Márton Spohn z Maďarska, který studoval způsoby sebeobrany rostlin proti pesticidům a třetím nejvýše oceněným se stal Abdusalam Abubakar z Irsku, který se zabýval takzvaným RSA šifrováním.

Evropská soutěž pro mladé vědce je součástí programu EU Věda ve společnosti. Jejím cílem je podpořit zájem mladých o vědu a podpořit jejich chuť pustit se do vědecké kariéry.

Představte si dvě města. V nich ulice jako osy. Dva chodci dostávají stejné instrukce, i když města vypadají jinak,“ vysvětluje ochotně Eva Černohorská laikům, o co jde v její práci z oboru teorie dláždění, ale i porotě, která obchází a posuzuje vědecké projekty nejlepších studentů z celé Evropy. Jak na nekonečně velíkém chodníku nepravidelných tvarů uspořádat dlaždice? Měly by mít čtvercový, trojúhelníkový, či dokonce šestiúhelníkový tvar? Takovéto otázky si položila bývalá studentka karlovarského gymnázia, nyní už posluchačka Matematickofyzikální fakulty UK, ve své středoškolské práci. Pročetla spoustu literatury, inspiroval ji postup matematika Proppa, který tento teoretický problém řešil na čtvercové síti... a pak loni vyhrála celostátní soutěž Středoškolské odborné činnosti (SOČ), byla vybrána do evropského klání a získala zde třetí místo.

„Jsem matematik, takže je mi její práce blízká. Eva má originální výsledky. Vymyslela algoritmus, jak zjistit, že libovolná plocha nejde pokrýt trojúhelníkovými nebo šestiúhelníkovými dlaždicemi. To je důležité nejen u dláždění, ale i v krystalografii, biologii buněk nebo při počítačových návrzích látkových vzorů,“ popisuje její práci Petr Klán z Ústavu informatiky, který české soutěžící do Valencie doprovázel.

„Asi nejsem úplně obyčejný člověk, dost možná i proto, že mým koníčkem je matematika,“ píše Eva Černohorská v úvodu své studentské práce. Odmalička si hrála, jak sama říká, s kalkulačkou, ale do matematiky se ponořila s prvními školními olympiádami či matematickými soutěžemi Pikomat. Že je talent, dokazovala v průběhu středoškolského studia opakovaně předními místy v matematických a fyzikálních kategoriích těchto středoškolských soutěží.

Po skončení gymnázia zamířila logicky na matematickofyzikální fakultu, kde ji přijali bez přijímaček na obor obecná matematika. Nyní je ve druhém ročníku. Chce se v budoucnu věnovat vědě? Zatím neví, učitelství ji příliš neláká, informační technologie také ne, ale ví, že věda je zejména v českých zemích obtížným a málo placeným koníčkem. „Chtěla bych dělat něco kreativního, hlavně ne pořád dokolečka něco vykládat nebo klikat myší,“ říká na téma své budoucnosti. Na mezinárodní soutěži se objevila poprvé. „Nikdy jsem se o to nesnažila, radši jsem někde zavřená, počítám a vymyslím, než se někde ukazují,“ dodává dvacetiletá dívka, možná ne zcela typicky zapálená pro královnu věd.